

مقدمه

مردم مهدیشهر همانند دیگر نقاط کشور پهناورمان ایران در زمینه سنت مقدس ازدواج دارایی آداب و رسوم خاصی می باشند که از ابتدای خواستگاری تا مراسم عروسی و رفتن به خانه بخت دارایی مراسم متنوعی می باشند در این مقاله برآنیم به بررسی یکی از رسوم در بین مردم بخصوص دامداران بپردازیم. این رسم مربوط به رسم بردن بارخونه می باشد که سنتی است که در فاصله عقد تا ازدواج است و در زمان گذشته دارایی رنگ و بوی خاص و دارایی پایه و اساس گسترده ای بود که متأسفانه براساس گذر زمان و پیشرفت صنعت و تکنولوژی رنگ و بوی اصلی خود را از دست داده است.

بارخونه سنت فراموش شده سنگسری ها (پژوهشی از سرکار خانم حیدرپور)

براساس بررسی به عمل آمده اسناد و مدارک موجود در زمینه این رسم موجود نمی باشد و براساس سفارش جناب آقای عبدالمحسینی مدیر محترم سایت، به بررسی میدانی و مصاحبه حضوری از زنان و مردان سالخورده اطلاعاتی به دست آمد که به شرح ذیل تقدیم حضور می گردد.

رسم بردن بارخونه در زمانهای قدیم دارای گستردگی فراوانی بود و این رسم از سوی داماد و خانواده اش به مرحله اجرا در می آمد بدین شکل که داماد برای عروس و خانواده عروس که برای فصل تابستان به ییلاق می رفتند از محصولات موجود در شهر مهدی شهر شامل میوه های مربوط به فصل تابستان «شامل هندوانه، خربز، آلو و...» شیرینی، شکلات، آجیل، لباس (شامل کفش، پارچه های پیراهنی و...) و وسایل متنوعی که جنبه هدیه داشته باشد، تهیه می شد و اغلب براساس سلیقه که زنان از خود به کار می بردند در صورت نیاز اقدام به تزئین وسایل تهیه شده می کردند و به همراه اعضاء خانواده (پدر، مادر، خواهر، برادر و... داماد) و با هماهنگیهای قبلی به ییلاقی که عروس و خانواده اش در آنجا مستقر بودند، می رفتند. عروس و خانواده اش نیز با توجه به در جریان بودن این رسم و چشم انتظار بودن داماد و خانواده اش، آماده و چشم به راه خانواده داماد بودند. بنابراین به محض حضور داماد و خانواده اش پدر عروس گوسفندی را برای خیرمقدم در جلوی پای داماد و خانواده اش قربانی می کردند. پس از مستقر شدن میهمانان در ییلاق خانواده عروس به نحو احسن از خانواده داماد پذیرایی می کردند و براساس برنامه ریزی خانواده داماد و طی مسیری که کرده بودند به مدت سه الی چهار روز و یا بیشتر در ییلاق عروس و خانواده اش می ماندند و از پذیرایی گرم آنها بهره گیری می کردند. پذیرایی خانواده عروس به تبع، براساس محصولات متنوعی که در ییلاق تهیه می شده است صورت می گرفته، که این محصولات شامل: آروشه، ماست چکیده، سرشیر، کره محلی و... برای پذیرایی در صبحانه، تهیه برنج معروف و ویژه میهمانان مخصوص به نام ته چین برای نهار و یا شام بوده است.

پس از حضور چند روزه خانواده داماد در کنار خانواده عروس، زمان خداحافظی فرا می رسید بنابراین در این زمان این خانواده عروس بود که کیسه ها و وسایل آورده شده از سوی خانواده داماد را خالی برنمی گرداندند و به وسیله محصولات لبنی تهیه شده در ییلاق که انواع لبنیات (آروشه، ماست چکیده، سرشیر، کشک و...) گوسفند و به نحوی کلیه امکانات و محصولات که در ییلاق تهیه شده بود را همراه آنها می فرستادند.

قابل ذکر است، با توجه به اینکه در زمانهای گذشته اغلب خانواده ها دارای ییلاق و شغل دامداری بودند این رسم را حتماً به جا می آوردند و جزء الزامات و ابعادی بود که از مرحله عقد تا ازدواج حتماً باید صورت می گرفت.

این رسم علاوه بر تاکید بر احترام دو خانواده از سوی همدیگر، بر سنت مقدس صله رحم نیز مربوط می شود که از طریق این رسم به نوعی دیدارها صورت می گرفت و براساس دوری راهی که در گذشته از بیلاق و قشلاق وجود داشت صورت می گرفت و موجب می شد دو خانواده در فصلی که از همدیگر دور می شدند همدیگر را ملاقات کنند.

همانطور که گفته شد متأسفانه به مرور زمان و رشد صنعت و تکنولوژی بسیاری از مراسم دستخوش تغییرات و دگرگونی شده است. این دگرگونی در فرهنگ و آداب و رسوم مردم مهدیشهر نیز تاثیر گذار بوده است و باتوجه به روی آوردن جوانان به تحصیلات و کارهای شهری « ادارات و شرکتها » رفتن به بیلاق کم رنگ تر شده است و اغلب حضور در بیلاق از سوی افراد مسن صورت می گیرد و جوانان جهت کمک و همکاری به مدت چند روز به بیلاق می روند. بنابراین، رسم بارخونه به نوعی دارای اشکالی متفاوت شده است و خانواده داماد در خود مهدی شهر با تهیه وسایل و هدایایی که براساس وسع و درآمد داماد می باشد شامل پارچه پیراهنی، کت و شلوار، چادری، کفش و... برای عروس، خانواده «پدر، مادر، برادر و..» که اغلب از طریق خریدی که برای عروس خانم «خرید حلقه، طلا، لباس و...» تهیه می کنند و اهداء می کنند متعاقباً خانواده عروس نیز هدایایی را برای داماد و خانواده اش تهیه و اهداء می کنند.

پینوشت:

به اطلاع کلیه همشهریان مهدیشهری می رساند که ادامه این پژوهش که در خصوص سنت ازدواج در بین سنگسری ها است در آینده و پس از تهیه عکس های مرتبط آن به تفصیل در سایت قرار خواهد گرفت .

نظر شما

Tags: در , از , به , است , این , که , شده , خانواده , می , داماد , عروس , بیلاق , رسم , ته

براساس

Share: